ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ തൃതീയസ്കന്ധേ നവമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ തൃതീയസ്കന്ധേ നവമോഽധ്യായഃ ॥

ബ്രഹ്മോവാച

ജ്ഞാതോഽസി മേഽദ്യ സുചിരാന്നനു ദേഹഭാജാം
    ന ജ്ഞായതേ ഭഗവതോ ഗതിരിത്യവദ്യം ।
നാൻയത്ത്വദസ്തി ഭഗവന്നപി തന്ന ശുദ്ധം
    മായാഗുണവ്യതികരാദ്യദുരുർവിഭാസി ॥ **1** ॥

രൂപം യദേതദവബോധരസോദയേന
    ശശ്വന്നിവൃത്തതമസഃ സദനുഗ്രഹായ ।
ആദൗ ഗൃഹീതമവതാരശതൈകബീജം
    യന്നാഭിപദ്മഭവനാദഹമാവിരാസം ॥ **2** ॥

നാതഃ പരം പരമ യദ്ഭവതഃ സ്വരൂപ -
    മാനന്ദമാത്രമവികൽപമവിദ്ധവർചഃ ।
പശ്യാമി വിശ്വസൃജമേകമവിശ്വമാത്മൻ
    ഭൂതേന്ദ്രിയാത്മകമദസ്ത ഉപാശ്രിതോഽസ്മി ॥ **3** ॥

തദ്വാ ഇദം ഭുവനമംഗല മംഗലായ
    ധ്യാനേ സ്മ നോ ദർശിതം ത ഉപാസകാനാം ।
തസ്മൈ നമോ ഭഗവതേഽനുവിധേമ തുഭ്യം
    യോഽനാദൃതോ നരകഭാഗ്ഭിരസത്പ്രസംഗൈഃ ॥ **4** ॥

യേ തു ത്വദീയചരണാംബുജകോശഗന്ധം
ജിഘ്രന്തി കർണവിവരൈഃ ശ്രുതിവാതനീതം।
ഭക്ത്യാ ഗൃഹീതചരണഃ പരയാ ച തേഷാം
നാപൈഷി നാഥ ഹൃദയാംബുരുഹാത്സ്വപുംസാം ॥ **5** ॥

താവദ്ഭയം ദ്രവിണഗേഹസുഹൃന്നിമിത്തം
ശോകഃ സ്പൃഹാ പരിഭവോ വിപുലശ്ച ലോഭഃ।
താവന്മമേത്യസദവഗ്രഹ ആർതിമൂലം
യാവന്ന തേഽംഘ്രിമഭയം പ്രവൃണീത ലോകഃ ॥ **6** ॥

ദൈവേന തേ ഹതധിയോ ഭവതഃ പ്രസംഗാ -
ത്സർവാശുഭോപശമനാദ്വിമുഖേന്ദ്രിയാ യേ।
കുർവന്തി കാമസുഖലേശലവായ ദീനാ
ലോഭാഭിഭൂതമനസോഽകുശലാനി ശശ്വത് ॥ **7** ॥

ക്ഷുത്ത്യൂട് ത്രിധാതുഭിരിമാ മുഹുരർദ്യമാനാഃ
ശീതോഷ്ണവാതവർഷൈരിതരേതരാച്ച।
കാമാഗ്നിനാച്യുത രുഷാ ച സുദുർഭരേണ
സമ്പശ്യതോ മന ഉരുക്രമ സീദതേ മേ ॥ **8** ॥

യാവത്പൃഥക്ത്വമിദമാത്മന ഇന്ദ്രിയാർഥ -
മായാബലം ഭഗവതോ ജന ഈശ പശ്യേത്।
താവന്ന സംസൃതിരസൗ പ്രതിസങ്ക്രമേത
വ്യർഥാപി ദുഃഖനിവഹം വഹതീ ക്രിയാർഥാ ॥ **9** ॥

അഹ്ന്യാപൃതാർതകരണാ നിശി നിഃശയാനാ
നാനാമനോരഥധിയാ ക്ഷണഭഗ്ന നിദ്രാഃ।
ദൈവാഹതാർഥരചനാ ഋഷയോഽപി ദേവ
യുഷ്മത്പ്രസംഗവിമുഖാ ഇഹ സംസരന്തി ॥ **10** ॥

ത്വം ഭാവയോഗപരിഭാവിതഹൃത്സരോജ
ആസ്സേ ശ്രുതേക്ഷിതപഥോ നനു നാഥ പുംസാം।
യദ്യദ്ധിയാ ത ഉരുഗായ വിഭാവയന്തി
തത്തദ്വപുഃ പ്രണയസേ സദനുഗ്രഹായ ॥ **11** ॥

നാതിപ്രസീദതി തഥോപചിതോപചാരൈ -
രാരാധിതഃ സുരഗണൈർഹൃദി ബദ്ധകാമൈഃ।
യത്സർവഭൂതദയയാസദലഭ്യയൈകോ
നാനാജനേഷ്വവഹിതഃ സുഹൃദന്തരാത്മാ ॥ **12** ॥

പുംസാമതോ വിവിധകർമഭിരധ്വരാദ്യൈ -
ർദാനേന ചോഗ്രതപസാ വ്രതചർയയാ ച।
ആരാധനം ഭഗവതസ്തവ സത്ക്രിയാർഥോ
ധർമോഽർപിതഃ കർഹിചിദ്ധ്രിയതേ ന യത്ര ॥ **13** ॥

ശശ്വത്സ്വരൂപമഹസൈവ നിപീതഭേദ -
മോഹായ ബോധധിഷണായ നമഃ പരസ്മൈ।
വിശ്വോദ്ഭവസ്ഥിതിലയേഷു നിമിത്തലീലാ -
രാസായ തേ നമ ഇദം ചകൃമേശ്വരായ ॥ **14** ॥

യസ്യാവതാരഗുണകർമവിഡംബനാനി
നാമാനി യേഽസുവിഗമേ വിവശാ ഗൃണന്തി।
തേ നൈകജൻമശമലം സഹസൈവ ഹിത്വാ
സംയാന്ത്യപാവൃതമൃതം തമജം പ്രപദ്യേ ॥ **15** ॥

യോ വാ അഹം ച ഗിരിശശ്ച വിഭുഃ സ്വയം ച
സ്ഥിത്യുദ്ഭവപ്രലയഹേതവ ആത്മമൂലം।
ഭിത്ത്വാ ത്രിപാദ്വവൃധ ഏക ഉരുപ്രരോഹ -
സ്തസ്മൈ നമോ ഭഗവതേ ഭുവനദ്രുമായ ॥ **16** ॥

ലോകോ വികർമനിരതഃ കുശലേ പ്രമത്തഃ
കർമണ്ഽയയം ത്വദുദിതേ ഭവദർചനേ സ്വേ।
യസ്താവദസ്യ ബലവാനിഹ ജീവിതാശാം
സദ്യശ്ഛിനത്ത്യനിമിഷായ നമോഽസ്തു തസ്മൈ ॥ **17** ॥

യസ്മാദ്ബിഭേമ്യഹമപി ദ്വിപരാർധധിഷ്ണ്യ -
മധ്യാസിതഃ സകലലോകനമസ്കൃതം യത്।
തേപേ തപോ ബഹുസവോഽവരുരുത്സമാന -
സ്തസ്മൈ നമോ ഭഗവതേഽധിമഖായ തുഭ്യം ॥ **18** ॥

തിർയങ്മനുഷ്യവിബുധാദിഷു ജീവയോനി -
ഷ്വാത്മേച്ഛയാഽഽത്മകൃതസേതുപരീപ്സയാ യഃ।
രേമേ നിരസ്തരതിരപ്യവരുദ്ധദേഹ -
സ്തസ്മൈ നമോ ഭഗവതേ പുരുഷോത്തമായ ॥ **19** ॥

യോഽവിദ്യയാനുപഹതോഽപി ദശാർധവൃത്ത്യാ
നിദ്രാമുവാഹ ജഠരീകൃതലോകയാത്രഃ।
അന്തർജലേഽഹികശിപുസ്പർശാനുകൂലാം
ഭീമോർമിമാലിനി ജനസ്യ സുഖം വിവൃണ്വൻ ॥ **20** ॥

യന്നാഭിപദ്മഭവനാദഹമാസമീഡ്യ
ലോകത്രയോപകരണോ യദനുഗ്രഹേണ।
തസ്മൈ നമസ്ത ഉദരസ്ഥഭവായ യോഗ -
നിദ്രാവസാനവികസന്നലിനേക്ഷണായ ॥ **21** ॥

സോഽയം സമസ്തജഗതാം സുഹൃദേക ആത്മാ
സത്ത്വേന യൻമൃഡയതേ ഭഗവാൻ ഭഗേന।
തേനൈവ മേ ദൃശമനുസ്പൃശതാദ്യഥാഹം
സ്രക്ഷ്യാമി പൂർവവദിദം പ്രണതപ്രിയോഽസൗ ॥ **22** ॥

ഏഷ പ്രപന്നവരദോ രമയാഽഽത്മശക്ത്യാ
യദ്യത്കരിഷ്യതി ഗൃഹീതഗുണാവതാരഃ।
തസ്മിൻ സ്വവിക്രമമിദം സൃജതോഽപി ചേതോ
യുഞ്ജീത കർമശമലം ച യഥാ വിജഹ്യാം ॥ **23** ॥

നാഭിഹ്രദാദിഹ സതോഽംഭസി യസ്യ പുംസോ
വിജ്ഞാനശക്തിരഹമാസമനന്തശക്തേഃ।
രൂപം വിചിത്രമിദമസ്യ വിവൃണ്വതോ മേ
മാ രീരിഷീഷ്ട നിഗമസ്യ ഗിരാം വിസർഗഃ ॥ **24** ॥

സോഽസാവദഭ്രകരുണോ ഭഗവാൻ വിവൃദ്ധ -
പ്രേമസ്മിതേന നയനാംബുരുഹം വിജൃംഭൻ।
ഉത്ഥായ വിശ്വവിജയായ ച നോ വിഷാദം
മാധ്വ്യാ ഗിരാപനയതാത്പുരുഷഃ പുരാണഃ ॥ **25** ॥

മൈത്രേയ ഉവാച
സ്വസംഭവം നിശാമ്യൈവം തപോവിദ്യാസമാധിഭിഃ।
യാവൻമനോവചഃ സ്തുത്വാ വിരരാമ സ ഖിന്നവത് ॥ **26** ॥

അഥാഭിപ്രേതമൻവീക്ഷ്യ ബ്രഹ്മണോ മധുസൂദനഃ।
വിഷണ്ണചേതസം തേന കൽപവ്യതികരാംഭസാ ॥ **27** ॥

ലോകസംസ്ഥാനവിജ്ഞാന ആത്മനഃ പരിഖിദ്യതഃ।
തമാഹാഗാധയാ വാചാ കശ്മലം ശമയന്നിവ ॥ **28** ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച
മാ വേദഗർഭ ഗാസ്തന്ദ്രീം സർഗ ഉദ്യമമാവഹ।
തൻമയാഽഽപാദിതം ഹ്യഗ്രേ യൻമാം പ്രാർഥയതേ ഭവാൻ ॥ **29** ॥

ഭൂയസ്ത്വം തപ ആതിഷ്ഠ വിദ്യാം ചൈവ മദാശ്രയാം।
താഭ്യാമന്തർഹൃദി ബ്രഹ്മൻ ലോകാന്ദ്രക്ഷ്യസ്യപാവൃതാൻ ॥ **30** ॥

തത ആത്മനി ലോകേ ച ഭക്തിയുക്തഃ സമാഹിതഃ।
ദ്രഷ്ടാസി മാം തതം ബ്രഹ്മൻമയി ലോകാംസ്ത്വമാത്മനഃ ॥ **31** ॥

യദാ തു സർവഭൂതേഷു ദാരുഷ്വഗ്നിമിവ സ്ഥിതം।
പ്രതിചക്ഷീത മാം ലോകോ ജഹ്യാത്തർഹ്യേവ കശ്മലം ॥ **32** ॥

യദാ രഹിതമാത്മാനം ഭൂതേന്ദ്രിയഗുണാശയൈഃ।
സ്വരൂപേണ മയോപേതം പശ്യൻ സ്വാരാജ്യമൃച്ഛതി ॥ **33** ॥

നാനാകർമവിതാനേന പ്രജാ ബഹ്വീഃ സിസൃക്ഷതഃ।
നാത്മാവസീദത്യസ്മിംസ്തേ വർഷീയാൻമദനുഗ്രഹഃ ॥ **34** ॥

ഋഷിമാദ്യം ന ബധ്നാതി പാപീയാംസ്ത്വാം രജോഗുണഃ।
യൻമനോ മയി നിർബദ്ധം പ്രജാഃ സംസൃജതോഽപി തേ ॥ **35** ॥

ജ്ഞാതോഽഹം ഭവതാ ത്വദ്യ ദുർവിജ്ഞേയോഽപി ദേഹിനാം।
യൻമാം ത്വം മൻയസേഽയുക്തം ഭൂതേന്ദ്രിയഗുണാത്മഭിഃ ॥ **36** ॥

തുഭ്യം മദ്വിചികിത്സായാമാത്മാ മേ ദർശിതോഽബഹിഃ।
നാലേന സലിലേ മൂലം പുഷ്കരസ്യ വിചിൻവതഃ ॥ **37** ॥

യച്ചകർഥാംഗ മത്സ്തോത്രം മത്കഥാഭ്യുദയാങ്കിതം।
യദ്വാ തപസി തേ നിഷ്ഠാ സ ഏഷ മദനുഗ്രഹഃ ॥ **38** ॥

പ്രീതോഽഹമസ്തു ഭദ്രം തേ ലോകാനാം വിജയേച്ഛയാ।
യദസ്തൗഷീർഗുണമയം നിർഗുണം മാനുവർണയൻ ॥ **39** ॥

യ ഏതേന പുമാന്നിത്യം സ്തുത്വാ സ്തോത്രേണ മാം ഭജേത്।
തസ്യാശു സമ്പ്രസീദേയം സർവകാമവരേശ്വരഃ ॥ **40** ॥

പൂർതേന തപസാ യജ്ഞൈർദാനൈർയോഗസമാധിനാ ।
രാദ്ധം നിഃശ്രേയസം പുംസാം മത്പ്രീതിസ്തത്ത്വവിൻമതം ॥ **41** ॥

അഹമാത്മാഽഽത്മനാം ധാതഃ പ്രേഷ്ഠഃ സൻ പ്രേയസാമപി ।
അതോ മയി രതിം കുർയാദ്ദേഹാദിർയത്കൃതേ പ്രിയഃ ॥ **42** ॥

സർവവേദമയേനേദമാത്മനാഽഽത്മാഽഽത്മയോനിനാ ।
പ്രജാഃ സൃജ യഥാപൂർവം യാശ്ച മയ്യനുശേരതേ ॥ **43** ॥

മൈത്രേയ ഉവാച
തസ്മാ ഏവം ജഗത്സ്രഷ്ട്രേ പ്രധാനപുരുഷേശ്വരഃ ।
വ്യജ്യേദം സ്വേന രൂപേണ കഞ്ജനാഭസ്തിരോദധേ ॥ **44** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
തൃതീയസ്കന്ധേ നവമോഽധ്യായഃ ॥